

Lublin, 17 grudnia 2019 r.

RIO – I – 430/37/19

Pan Krzysztof Niewiadomski

Starosta Powiatu

Al. Jana Pawła II 95A

21 - 010 Łęczna

Szanowny Panie Starosto

W odpowiedzi na wniosek z 25 listopada br. o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych uprzejmie informuję, że zgodnie z przepisami art. 9 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć instytucje kultury, a prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym. Jedną z form organizacyjnych działalności kulturalnej są biblioteki, zgodnie z art. 2 ww. ustawy.

Stosownie do przepisów art. 20a ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479) zadania powiatowej biblioteki publicznej może wykonywać, na podstawie porozumienia zarządu powiatu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), gminna biblioteka publiczna działająca w mieście będącym siedzibą samorządu powiatowego. Porozumienie powinno zawierać ustalenia określone w art. 20 ust. 2 ustawy, tj. w szczególności określać wielkość środków finansowych, które wnoszą strony porozumienia, niezbędnych do prowadzenia działalności przez bibliotekę.

Odnosząc się do stanu faktycznego opisanego w Pana wniosku, w sytuacji połączenia samorządowych instytucji kultury i powierzenia miastu Łęczna zadania Powiatu Łęczyńskiego w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej, na realizację zadania objętego porozumieniem Powiat powinien przekazywać miastu (będącemu organizatorem powstałej wskutek połączenia biblioteki) środki w formie dotacji celowej, ujmując je w paragrafie 2310 "Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego".

Samorządowa instytucja kultury pokrywa koszty działalności bieżącej i zobowiązania z uzyskiwanych przychodów (art. 28 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej). Przychodami samorządowej instytucji kultury są wpływy z prowadzonej działalności oraz dotacje z budżetu samorządu terytorialnego. Na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów, stosownie do art. 28 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy, organizator przekazuje instytucji kultury środki finansowe w formie dotacji podmiotowej (może także przekazać dotacje celowe, na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji lub na realizację wskazanych zadań i programów – art. 28 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy).

Do dotacji tej stosuje się przepisy art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), w myśl których dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Dotacja podmiotowa ma charakter roczny, w związku z tym instytucja kultury może ją wydatkować do końca roku kalendarzowego. Dotacje udzielone z budżetu jst w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do 31 stycznia następnego roku, na mocy postanowień art. 251 ust. 1 ww. ustawy. Przy czym wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które była udzielona, albo – w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji – wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach (art. 251 ust. 4 ustawy o finansach publicznych). Wobec obowiązku rozliczenia otrzymanej od organizatora dotacji podmiotowej, w przypadku gdy dotacja nie zostanie wykorzystana do końca roku, na jednostce spoczywa obowiązek zwrotu jej niewykorzystanej części. Rozliczenie to powinno być dokonane na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych oraz stosownej uchwały (zarządzenia) organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy ustalaniu w jakiej wysokości należy dokonać zwrotu niewykorzystanej dotacji, należy mieć na uwadze zasadę przeznaczania dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów (art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej). To do instytucji kultury należy wewnętrzne zorganizowanie procesu prowadzenia ewidencji wydatków finansowanych dotacją podmiotową w taki sposób, aby nie było problemów z jej rozliczeniem na zasadach określonych przez organ wykonawczy jst.

Jeżeli chodzi o projektowane szczegółowe zapisy porozumienia wyjaśniam, że przepisy ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nie nakładają na izby obowiązku udzielania indywidualnych porad prawnych w zakresie stosowania przepisów prawa, należy to bowiem do kompetencji obsługi prawnej jednostki samorządu terytorialnego, mającej

dostęp do wszystkich istotnych w sprawie dokumentów, co umożliwia właściwą ocenę podejmowanych decyzji i ich skutków. Niezależnie od powyższego – zdaniem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – nie ma przeszkód prawnych, aby w porozumieniu zawartym przez Powiat Łęczyński i miasto Łęczna w sprawie wspólnego prowadzenia i finansowania Biblioteki Publicznej w Łęcznej określone zostały zasady rozliczania (i ewentualnie zwrotu) dotacji celowej przekazanej przez Powiat miastu jako organizatorowi instytucji kultury, pod warunkiem, że nie będą kolidowały z postanowieniami art. 250 i 251 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach, ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Jacek Grządka